

ПОЛИТИКИТЕ НА
ЕВРОПЕЙСКИЯ
СЪЮЗ

Рестартиране
на европейската
икономика

Програма в областта на цифровите технологии за Европа

Програмата в областта на цифровите технологии за Европа ще помогне на европейските граждани и предприятия да извлекат максимална полза от цифровите технологии.

ПОЛИТИКИТЕ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

Тази публикация е част от поредица, в която се обяснява какво прави ЕС в различни области на политиката, защо участва в тях и какви резултати постига.

Можете да намерите публикациите онлайн:

http://europa.eu/pol/index_bg.htm

<http://europa.eu/!uJ37DJ>

Как работи ЕС
Европа в 12 урока
„Европа 2020“: стратегията на Европа за растеж
Основателите на ЕС

Банково дело и финанси
Безопасност на храните
Борба с измамите
Бюджет
Външни работи и политика на сигурност
Вътрешен пазар
Граници и сигурност
Данъчно облагане
Действия в областта на климата
Енергетика
Икономическият и паричен съюз и еврото
Конкуренция
Култура и аудио-визия
Международно сътрудничество и развитие
Миграция и предоставяне на убежище
Митници
Морско дело и рибарство
Научни изследвания и иновации
Образование, обучение, младеж и спорт
Обществено здраве
Околна среда
Потребители
Правосъдие, основни права и равенство
Предприятия

Програма в областта на цифровите технологии ✘

Разширяване
Регионална политика
Селско стопанство
Транспорт
Трудова заетост и социални въпроси
Търговия
Хуманитарна помощ и гражданска защита

СЪДЪРЖАНИЕ

Защо се нуждаем от Програмата в областта на цифровите технологии за Европа	3
Какъв е подходът на ЕС	4
Какво включва Програмата в областта на цифровите технологии за Европа	5
Перспективи	8
Допълнителна информация	8

Политиките на Европейския съюз: Програма в областта на цифровите технологии

Европейска комисия
Генерална дирекция „Комуникации“
Информация за гражданите
1049 Брюксел
БЕЛГИЯ

Текстът е актуализиран през ноември 2014 г.

Снимка на корицата и страница 2:
© iStockphoto.com/Voon Nam Fook

8 стр. — 21 × 29,7 см
ISBN 978-92-79-41899-0
doi:10.2775/40943

Люксембург: Служба за публикации на Европейския съюз, 2014 г.

© Европейски съюз, 2014 г.
Възпроизвеждането е разрешено. За всяко използване или възпроизвеждане на отделни снимки трябва да се иска разрешение от носителите на авторските права.

Защо се нуждаем от Програмата в областта на цифровите технологии за Европа

Предизвикателствата пред политиката

Цифровата икономика нараства седем пъти по-бързо в сравнение с останалите икономически сектори, но понастоящем потенциалът ѝ не може да се разгърне поради липсата на цялостна общоевропейска рамка за политиките. Европа изостава спрямо други страни по отношение на бързите, надеждни и свързани цифрови мрежи, които са в основата на икономиката и на всяка част от нашия стопански и личен живот.

Когато гражданите на различни страни в Европа комуникират помежду си, те се сблъскват с различни такси, несъвместими системи и неравномерна свързаност. Това е в ущърб на всички граждани, предприятия и новатори в Европа.

Програмата в областта на цифровите технологии за Европа стартира през май 2010 г. и има за цел стимулиране на европейската икономика чрез постигане на устойчиви икономически и социални ползи от **цифров единен пазар**.

Въпреки че 250 милиона европейци сърфират в интернет всеки ден, все още има милиони европейски граждани, които никога не са използвали интернет. Хората с увреждания се сблъскват с особени трудности при използването на новото електронно съдържание и услуги. Тъй като все повече ежедневни задачи се извършват онлайн, всеки се нуждае от определени цифрови умения, за да участва пълноценно в обществения живот.

Цифровата икономика предоставя възможности — ако гражданите са готови да се възползват от тях. Очаква се броят на работните места, за които са необходими умения в областта на информационните и комуникационните технологии, да нарасне с 16 милиона до 2020 г. До 2015 г. за 90 % от работните места ще са необходими основни компютърни умения.

Някои факти и цифри

- За всеки две загубени „офлайн“ работни места интернет икономиката създава пет работни места.
- Цифровата икономика на ЕС нараства с 12 % всяка година и вече е по-голяма от белгийската икономика.
- Броят на абонаментите за мобилен телефон в ЕС е по-голям от броя на населението.
- В сектора на информационните и комуникационните технологии в Европа има седем милиона работни места.
- Според оценки половината от растежа на производителността се дължи на инвестиции в информационни и комуникационни технологии.

Цифровите технологии са част от ежедневието на повечето европейци, но все още не на всички.

Какъв е подходът на ЕС

Изпълнение на целите

Всяка година Европейската комисия публикува [данни за резултатите по Програмата в областта на цифровите технологии](#). Данните от 2014 г. показват, че гражданите и предприятията в ЕС все повече използват интернет, пазаруват повече онлайн, имат по-голямо доверие в информационните и комуникационните технологии (ИКТ) и притежават повече умения в тази област. До момента Комисията е изпълнила 72 от 101 действия по Програмата в областта на цифровите технологии за Европа. Очаква се още 23 действия да бъдат приключени в срок. Изпълнението на 6 действия е забавено или има риск да бъде забавено. Данните също така показват, че хората в ЕС често нямат достъп до високоскоростен широколентов интернет, особено в селските райони, и че недостигът на работници с цифрови умения все още е голям проблем.

Всички домакинства и предприятия в Европа ще имат високоскоростен широколентов достъп до интернет.

Широколентов интернет	Средно за ЕС	
	2014 г.	Цел (краен срок)
Основен широколентов достъп за всички	100 %	100 % (2013 г.)
Цифров единен пазар		
Граждани, пазаруващи по интернет	47 %	50 % (2015 г.)
Трансгранична електронна търговия	12 %	20 % (2015 г.)
МСП, които извършват онлайн продажби	14 %	33 % (2015 г.)
Електронно приобщаване		
Редовно използване на интернет	72 %	75 % (2015 г.)
Редовно използване на интернет от хора в неравностойно положение	57 %	60 % (2015 г.)
Хора, които никога не са използвали интернет	20 %	15 % (2015 г.)
Обществени услуги		
Граждани, които си взаимодействат онлайн с публични органи	42 %	50 % (2015 г.)
Граждани, които изпращат попълнени формуляри на публични органи по електронен път	21 %	25 % (2015 г.)

Какво включва Програмата в областта на цифровите технологии за Европа

Предизвикателства:

ШИРОКОЛЕНТОВ ДОСТЪП ДО ИНТЕРНЕТ: ЦИФРОВ КИСЛОРОД ЗА ВСИЧКИ

Цифровата икономика нараства седем пъти по-бързо в сравнение с останалите икономически сектори и голяма част от този растеж се дължи на **широколентовия достъп** до интернет. В днешно време развитието на високоскоростни мрежи оказва същото въздействие както развитието на електроенергийните и транспортните мрежи преди един век. Постигането на целите на Програмата в областта на цифровите технологии ще проправи пътя за предоставянето на новаторски услуги, като електронно здравеопазване, интелигентни градове и производство, основано на данните.

Европейската комисия насърчава разпространението на високоскоростен широколентов интернет чрез нови правила за **намалване на разходите, препоръка относно мрежите за достъп от следващо поколение**, преразгледани **насоки за държавната помощ за широколентов интернет** и предложение за завършване на **единния пазар в областта на далекосъобщенията** и изграждане на континентална мрежа (#ConnectedContinent).

РЕФОРМИРАН ЕВРОПЕЙСКИ СЕКТОР НА ДАЛЕКОСЪОБЩЕНИЯТА

Единен пазар в областта на далекосъобщенията ще доведе до икономии от мащаба в сектора на далекосъобщенията, до по-висока производителност в други икономически сектори благодарение на по-ефективната свързаност между страните, до достъпни цени за трансгранична комуникация, до повече иновации и до по-голямо разнообразие от продукти и услуги. Основните елементи на предложението за изграждане на **континентална мрежа** са: отворен интернет, укрепване на правата на потребителите, премахване на допълнителните такси за роуминг в ЕС, координирано разпределяне на радиочестотния спектър и сигурност за инвеститорите.

ЦИФРОВ ЕДИНЕН ПАЗАР, СЪОБРАЗЕН С ПОТРЕБИТЕЛИТЕ

Технологичните стартиращи предприятия в Европа стремително увеличават своя брой. Приходите в сектора на мобилните приложения в ЕС са в размер на 17,5 млрд. евро, а броят на работните места е 1,8 милиона. С плана за действие **StartUp Europe** на Европейската комисия се подобрява бизнес средата за европейските предприемачи в областта на уеб, информационните и комуникационните технологии, като се помага на предприемачите да си набавят необходимите им ресурси и се допринася за иновации, растеж и работни места.

В момента електронната търговия в ЕС все още не е достатъчно развита. Потребителите срещат трудности при достъпа до онлайн магазини, а предприятията изпитват затруднения да предлагат своите услуги в други държави от ЕС.

С Програмата в областта на цифровите технологии за Европа ще се модернизират правилата за цифровия единен пазар, за да се улесни електронната търговия. Планът на Комисията за действие относно електронната търговия от 2012 г. има за цел до 2015 г. да се удвои обемът на електронната търговия в Европа чрез инициативи за рационализиране на пощенските доставки, улесняване на картовите, електронните и мобилните плащания и увеличаване на доверието в онлайн пазаруването посредством стратегия за подобряване на сигурността в интернет в Европа и по-добра защита срещу **кибератаки**.

Според проучванията замяната на хартиените фактури с електронни фактури в целия ЕС може да доведе до икономии в размер на около 240 млрд. евро за период от 6 години. Намерението е до 2020 г. електронното фактуриране да стане преобладаващият метод на фактуриране в Европа. Публичният сектор може да реализира икономии в размер до 1 млрд. евро на година, ако всички фактури се предават в електронен формат.

С Програмата в областта на цифровите технологии за Европа цифровите технологии ще станат достъпни за всички.

Според данни, публикувани от Европейската комисия през май 2014 г., въпреки че повече хора използват интернет, почти 50 % от населението не разполагат с цифровите умения, необходими в днешната работна среда.

Този недостиг на умения продължава във време, когато са необходими повече ИКТ специалисти от когато и да било и в сектора на ИКТ се създават много по-често работни места, отколкото в другите сектори. За да се справи с този проблем, Европейската комисия създаде „**Широка коалиция за работни места в сферата на цифровите технологии**“. Участниците в Коалицията се ангажират да предприемат конкретни действия за увеличаване на обучението по ИКТ, за привличане на млади хора да се обучават в тази сфера и за модернизиране на образованието в сферата на ИКТ. В зависимост от областта, в която работят, партньорите ще създадат нови програми за обучение или ще предлагат работни места и стажове, за да насърчат изучаването на програмиране сред младежите.

В близко бъдеще за много работни места също ще са необходими основни умения по **програмиране**. Над 90 % от професиите днес изискват известни ИКТ умения. Освен това компютърните специалисти са важна част от съвременната работна сила във всички сектори на европейската икономика — търсенето им расте с 3 % всяка година, но броят на завършилите компютърни науки не напредва със същите темпове. В резултат от това много свободни работни места в сферата на ИКТ остават незаети въпреки високото равнище на безработица в Европа. Ако Европа не действа на европейско и национално равнище, тя ще се сблъска с недостиг на 900 000 компютърни специалисти до 2020 г.

Как цифровите технологии могат да ни помагат в ежедневието?

Програмата в областта на цифровите технологии има за цел не само всички европейци да имат достъп до интернет, но и да се помогне на хората да се ориентират в цифровия свят. Компютрите, мобилните телефони и цифровите технологии заемат централно място в нашето ежедневие и с тяхна помощ можем да се справим с много от предизвикателствата, пред които сме изправени — от повишаване на **пътната безопасност** и подобряване на обществените услуги до остаряване в по-добро здраве и постигане на устойчива околна среда.

Интелигентен град е място, където ефективността на традиционните мрежи и услуги се повишава чрез използването на цифрови и телекомуникационни технологии, което е от полза за неговите жители и предприятия. ЕС инвестира в научни изследвания

и иновации и изготвя политики с цел подобряване на качеството на живот на гражданите и повишаване на устойчивостта на градовете с оглед на „**целите на Европа за 2020 г.**“. Комисията предостави около 200 млн. евро за развитието на интелигентни градове и общини от бюджета на програмата за научни изследвания и иновации „Хоризонт 2020“ за 2014 и 2015 г., за да се ускори напредъкът и да се увеличи мащабът на внедряваните решения. Ще има и възможности за финансиране от европейските структурни и инвестиционни фондове.

Европейците живеят по-дълго от всякога и поради новите и скъпи видове лечение разходите за здравеопазване и социални грижи ще нараснат значително до около 9 % от brutния вътрешен продукт на ЕС през 2050 г. С помощта на информационните и комуникационните технологии на европейските граждани могат да бъдат предоставяни по-добри, по-евтини и по-качествени здравни и социални услуги и услуги за **достойно остаряване**. Според оценки само с въвеждането на информационни и комуникационни технологии и телемедицина се очаква да се подобри ефективността на здравеопазването с 20 %. Освен това тези технологии дават възможност на потребителите от всички възрасти по-добре да се грижат за здравето си. Комисията инвестира в **електронното здравеопазване**, което ще играе съществена роля, за да може здравното обслужване да остане на приемлива цена и достъпно за всички хора в застаряващите общества на Европа.

Някои факти и цифри

- Дистанционното наблюдение в домашни условия на пациенти със сърдечносъдови заболявания може да доведе до подобряване на шансовете им за оцеляване с 15 %, намаляване на дните на престой в болница с 26 % и икономии на разходите за здравни грижи с 10 %.
- Благодарение на електронните рецепти грешките в дозирането на лекарства могат да намалят с 15 %.

Научни изследвания, развойна дейност и иновации в областта на цифровите технологии

Научните изследвания и иновациите в областта на цифровите технологии ще са движеща сила за постигане на просперитет и подобряване на качеството на живот в Европа в бъдеще. Като цяло ИКТ секторът има дял от почти 5 % в икономиката на ЕС и в него се извършват 25 % от общите разходи на предприятията.

На инвестициите в ИКТ се дължат 50 % от целия растеж на производителността в Европа. Някои от областите, към които е насочена настоящата програма на ЕС за научни изследвания в областта на ИКТ, са:

- **Роботика** — извличане на максимума от този растящ пазар чрез публично-частно партньорство между публичните органи, промишлеността и академичната общност. С партньорството ще се повиши конкурентоспособността на промишлеността на ЕС посредством роботизирани технологии, ще се осигурят работи и роботизирани услуги, които да помогнат за решаване на някои от обществените предизвикателства в ЕС като застаряването на населението, ще се потърси отговор на етични и правни въпроси и ще се определят стратегически цели.
- **Компоненти и системи:** финансиране на разработването на ключови технологии за бъдещите продукти и услуги. Това включва подкрепа за електрониката, киберфизическите системи, авангардните изчислителни технологии, интелигентното производство, осветителните технологии, фотониката и др.

Някои факти и цифри за роботиката

- Световният пазар на роботиката е на стойност 15,5 млрд. евро на година, а европейският — 3 млрд. евро на година.
- ЕС има дял от 25 % в световния пазар на промишлената роботика и от 50 % в сектора на професионалните услуги в областта на роботиката.
- Броят на хората над 65-годишна възраст в ЕС ще нарасне до над 30 % до 2060 г. „Социални роботи“, предназначени за гледане на възрастни хора, могат да извършват ежедневни дейности, например повдигане на предмети или готвене, или да задействат алармена система, ако вградена камера регистрира падането на човек.
- Ново публично-частно партньорство в областта на роботиката ще получи от ЕС финансиране на стойност 700 млн. евро, като се очаква то да привлече частни инвестиции в размер на 2 млрд. евро.

Програмата в областта на цифровите технологии ще допринесе значително за икономическия растеж в ЕС и за разпространението на ползите от цифровата епоха във всички сфери на обществото.

Перспективи

Световната икономика се променя бързо. В цифровата епоха надпреварата за иновации, умения и пазари принуждава всички европейски страни да предвиждат промените и да се адаптират към тях, за да преуспяват.

Европейският съвет от юни 2013 г. (Стратегическа програма) подчерта ролята на Програмата в областта на цифровите технологии в ЕС, като:

- повтори своя призив за завършване на цифровия единен пазар до 2015 г.;
- насочи вниманието към належащата необходимост от инвестиции в телекомуникационната инфраструктура;
- призова за насърчаване на развитието на подходящи умения за съвременната икономика;
- подчерта значението на работата с нашите партньори за борба с киберпрестъпността.

Комисията ще представи предложения за завършване на цифровия единен пазар, по-специално чрез:

- по-амбициозна реформа на правилата в областта на далекосъобщенията и модернизиране на правилата

за авторското право, като се отчита богатото културно многообразие на Европа;

- модернизиране и опростяване на правилата за пазаруване онлайн и за покупка на цифрово съдържание;
- създаване на хармонизиран подход към радиочестотния спектър между държавите членки;
- подкрепа за изграждането на висококачествена цифрова мрежова инфраструктура, която да бъде в основата на всички сектори в цяла Европа;
- подпомагане на дейности за превръщане на научните изследвания в областта на цифровите технологии в успешни европейски иновации, насърчаване на предприемачеството и стимули за стартиращите предприятия, развитието на нови предприятия и създаването на работни места;
- разработване и прилагане на мерки за повишаване на сигурността на интернет в Европа, за да могат гражданите и предприятията да се възползват максимално от цифровата икономика.

Допълнителна информация

- ▶ **Twitter:** @DigitalAgendaEU
- ▶ **Facebook:** Програма в областта на цифровите технологии
- ▶ **YouTube:** [youtube.com/user/DigitalAgendaEU](https://www.youtube.com/user/DigitalAgendaEU)
- ▶ **Pinterest:** [pinterest.com/eucommission/connectedcontinent](https://www.pinterest.com/eucommission/connectedcontinent)
- ▶ **Програма в областта на цифровите технологии за Европа:** ec.europa.eu/digital-agenda
- ▶ **Имате въпроси за Европейския съюз? Europe Direct може да ви помогне:** 00 800 6 7 8 9 10 11 — <http://europedirect.europa.eu>

